

Nr 74.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1923 kl. 10 f. m.

Memorial med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Bankoutskottet får härmed överlämna förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Det nya reglementet har uppställts i huvudsaklig överensstämmelse med det nu gällande, dock med vissa ändringar och tillägg, för vilka här nedan redogöres.

I § 9 tredje stycket hava, då numera samtliga befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus benämnas tjänstemän, orden »ävensom vaktbetjänte» uteslutits. § 9.

Sedan det år 1918 träffade avtalet mellan svenska staten och Svenska kronkreditaktiebolaget den 25 maj 1923 upphört att gälla och bolaget med anledning därav återställt en av riksgäldskontoret utgiven förbindelse att tillhandahålla bolaget nom. 10 millioner kronor i svenska statens 5 % obligationer, som utgjort bolagets garantifond, är bestämmelsen i mom. 4 i § 13 icke längre erforderlig och har därför uteslutits. § 13.

Sedan 1923 års riksdag bifallit statsutskottets hemställan i dess utlåtande nr 46 angående Sveriges deltagande i garantin för det planerade internationella lånet för Österrikes finansiella återuppbyggande, har riksdagens i ämnet fattade beslut intagits såsom ett nytt moment under § 13 i reglementet. Samtidigt har nuvarande mom. 6 i samma paragraf uteslutits. Såsom framgår av Kungl. Maj:ts till innevarande riksdag avlätna proposition nr 85, läser nämligen den garanti å intill 9 miljoner kronor för Europas ekonomiska återuppbyggande, varom 1922 års riksdag fattat beslut, ej komma att tagas i anspråk.

Sedan riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts proposition nr 183 angående rörelsekapital för statens domänverk, har till § 13 fogats ett nytt mom. av följande lydelse:

6. 1923 års riksdag, som till rörelsekapital för statens domänverk anvisat ett anslag av 10,000,000 kronor, har vidare

dels bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att ej mindre för beredande åt domänverket av ytterligare rörelsekapital tillhandahålla sagda verk en rörlig kredit av intill 10,000,000 kronor, än även till förvaltning mottaga samma verks för omedelbart förestående utgifter eller inleverering till statsverket av driftöverskott icke erforderliga medel;

dels ock beslutit, att å såväl lyftade kreditbelopp som till förvaltning överlämnade medel skall utgå ränta, som av fullmäktige i riksgäldskontoret efter samråd med domänstyrelsen bestämmes med hänsyn till de å den allmänna penningmarknaden rådande förhållanden.

§ 32. avd. 1. Då det i mom. g) av denna avdelning omförmälda person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1911—1920 numera utkommit från trycket och alla kostnader för detsamma blivit guldna, har nämnda mom. utslutits.

§ 32. avd. 3
—4. Med bifall till bankoutskottets hemställan i utlåtande nr 9 har innevarande riksdag anvisat ett reservationsanslag av 800 kronor för bindning av kommittébetänkanden i riksdagsbiblioteket. Riksdagens beslut i ämnet har införts i förevarande avdelning av reglementet, varjämte avdelningens nummerbeteckning ändrats till 3—5.

§ 32. avd. 5. Riksdagen medgav år 1918, att från anslaget till kontorsexpenser vid riksgäldskontoret m. m. finge utgå bidrag till anordnande av frukostservering för riksgäldskontorets personal, och stadgande därom har allt sedan dess varit infört i reglementet. Ifrågavarande bidrag har utgått med en till beloppet växlande kontant ersättning för varje serverad matportion, varigenom en motsvarande nedsättning i serveringspriset kommit personalen till godo. Härjämte har riksgäldskontoret upplåtit lokal samt kostnadsfritt tillhandahållit servis och inventarier för serveringen, ävensom avlönat två för densamma anställda uppasserskor.

Med anledning av vad som förekommit vid nu pågående riksdag beträffande lunchserveringen i riksgäldskontoret hava fullmäktige beslutit, att ovannämnda kontanta bidrag skulle upphöra att utgå från och med den 1 nästlidna maj, varjämte de båda uppasserskorna blivit uppsagda att frånträda sina platser den 1 innevarande juni. Däremot kommer riksgäldskontoret jämlikt beslut av fullmäktige fortfarande att kostnadsfritt tillhandahålla lokal, servis och inventarier för lunchserveringen. Då emellertid dessa senare kostnader även framdeles böra bestridas av ifrågavarande anslag, synes det i reglementets § 32 avd. 5 intagna stadgandet om bidrag till frukostserveringen böra oförändrat kvarstå.

I mom. e) andra stycket av dessa avdelningar hava orden »expeditions- § 32. *avd. 6*
sekreteraren hos justitiekanslersämbetet» utbyts mot »byråchefen hos justitie- *och 7.*
kanslersämbetet».

De i slutet av § 32 under mom. 1:o)—8:o) förekommande bestämmel- § 32. *sista*
serna rörande dyrtidstillägg till befattningshavare vid riksgäldskontoret och *avd.*
riksdagens hus m. fl. hava utbyts mot de nya föreskrifter i samma ämne,
som meddelats av innevarande års riksdag.

De i sista avdelningen av § 32 under mom. 9:o)—11:o) införda stad-
gandena rörande pensionstillägg torde däremot böra kvarstå oförändrade och
sålunda tillämpas även för nästkommande budgetår. Vad beträffar de pen-
sionstillägg, som utgå till f. d. befattningshavare i statens tjänst i allmän-
het ävensom till änkor och barn efter sådana befattningshavare, har näm-
ligen någon ändring ej vidtagits i de bestämmelser, som därom meddelades
vid 1922 års riksdag.

I denna paragraf hava införts slutsummorna av de anslag av lånemedel, § 34.
vilka av årets riksdag anvisats på riksstaten för budgetåret 1923—1924,
ävensom uppgift å återstående beloppet av de anslagsmedel, som riksgälds-
kontoret på grund av riksdagens till och med år 1922 fattade beslut har
att anskaffa genom upplåning.

I § 37 har den formella ändringen vidtagits, att orden »en annan tjänst- § 37.
innehavare» utbyts mot orden »ytterligare en tjänsteman».

Bestämmelserna i §§ 40 och 41 hava synts utskottet böra kvarstå oför- §§ 40 och 41.
ändrade. — Därest Kungl. Maj:t kommer att besluta omläggning av räkens-
kapsåret för statens verk och myndigheter att omfatta tiden 1 juli—30
juni och i sådant fall motsvarande omläggning kommer att ske i fråga om
riksgäldskontorets räkenskaper, förutsätter utskottet emellertid, att fullmäk-
tige beträffande uppgörandet av riksgäldskontorets huvudbok och utgivand-
et av kontorets årsbok vidtaga de åtgärder, som påkallas av ett dylikt
beslut.

Enligt stadgande i sista stycket av denna § åligger det fullmäktige att, § 58.
med beaktande av de i 1920 års bankoutskotts utlåtande nr 75 angivna
synpunkter, vidtaga de på fullmäktige ankommande åtgärder, som må anses
erforderliga för nedbringande av kostnaderna för riksdagstrycket. Med an-
ledning härav hava fullmäktige genom särskilda kommitterade låtit verk-
ställa utredning av förenämnda fråga samt med skrivelse av den 11 januari
detta år till bankoutskottet överlämnat ett av kommitterade avgivet ytt-
rande och förslag.

I detta ärende har utskottet den 23 nästlidna maj avgivit utlåtande (nr
68), vari utskottet lämnat en redogörelse för vad i ärendet förekommit och
därvid tillika erinrat, hurusom under de senaste åren flera av de utav kom-

mitterade föreslagna åtgärderna redan vidtagits, varigenom åtskilliga besparingar vunnits.

Sedan detta utlåtande av riksdagen lagts till handlingarna, och ärendet därmed torde få anses vara slutbehandlat, lärer det enligt utskottets mening icke vidare vara erforderligt att i reglementet bibehålla ifrågavarande stadgande, varför detsamma uteslutits.

§ 63. Första stycket av denna paragraf har uteslutits. Sedan postsparbanken numera uppgått i postverket, skola enligt kungl. kungörelsen den 15 december 1922 (sv. förf.-saml. nr 607) tre postsparbanksfullmäktige deltaga i behandlingen inom generalpoststyrelsen av vissa ärenden, som beröra postsparbanken. Dessa postsparbanksfullmäktige, av vilka en tillika skall vara fullmäktig i riksbanken och en fullmäktig i riksgäldskontoret, utses samtliga av Kungl. Maj:t.

Såsom under § 13 erinrats, har numera avtalet mellan svenska staten och Svenska kronkreditaktiebolaget upphört att gälla. Med anledning härav har bestämmelsen om utseendet av en ledamot i styrelsen för nämnda bolag jämte suppleant för denne uteslutits.

Då jämlikt riksdagens innevarande år fattade beslut i fråga om finansiering av Ostkustbanan fullmäktige i riksgäldskontoret skola utse en ledamot i styrelsen för Ostkustbanans aktiebolag jämte suppleant för denne, har föreskrift härom införts i förevarande paragraf. Sådant val kan givetvis ej äga rum, innan nödiga ändringar i bolagets ordning blivit genomförda, vilket emellertid torde komma att ske under innevarande år.

Ifrågavarande paragraf torde sålunda böra erhålla följande avfattning:

»Fullmäktige skola utse

dels en ledamot i styrelsen för Aktiebolaget kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för denne,

dels ock en ledamot i styrelsen för Ostkustbanans aktiebolag jämte suppleant för denne.»

Bestämmelserna angående låneunderstöd från bibanefonden och allmänna järnväglånefonden.

1923 års riksdag har beslutit, att de avsättningar till bibanefonden, som enligt tidigare meddelade bestämmelser skolat ske under budgetåren 1923—1927, i stället skola äga rum under budgetåren 1924—1928. Detta beslut har införts i de bestämmelser rörande utlåning från nyssnämnda fond, vilka såsom bilaga åtfölja reglementet.

Vidare hava såsom bilagor till reglementet intagits de bestämmelser, vilka av innevarande riksdag meddelats rörande låneunderstöd från allmänna järn-

väglånefonden och understöd från bibanefonden. Då sistnämnda bestämmelser skola tillämpas å understöd, som av Kungl. Maj:t beviljas från bibanefonden från och med den 1 juli 1923, har medelst en not till de i reglementet redan införda äldre bestämmelserna rörande utlåning från fonden angivits, att desamma skola tillämpas endast i fråga om låneunderstöd, vilka av Kungl. Maj:t anvisats före sagda tidpunkt.

Avlöningsstaterna.

Sedan riksdagen bifallit bankoutskottets utlåtande nr 72, angående förordnande för en tjänsteman å riksdagens vicevärds- och tryckeriexpedition, torde anm. 2 under avlöningsstaten för riksgäldskontoret och riksdagens hus böra ändras. Av formella skäl synes lämpligt, att i samband därmed anm. 1 omformuleras något och sammanfogas med anm. 2 till ett stycke av följande lydelse:

»Anm. Riksdagen har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att i avbidan på slutligt avgörande av frågan om ordnandet av riksdagens inre administrativa och ekonomiska angelägenheter tills vidare förordna *dels* såsom vice värd i riksdagens hus en tjänsteman mot avlöning högst enligt 17:de lönegraden i gällande löneplan för manliga tjänstemän vid riksdagens verk, *dels ock* under den tid av året, då fullmäktige så finna nödigt, en tjänsteman i riksdagens verk mot avlöning högst enligt 10:de lönegraden av samma löneplan».

Förteckningen över pensioner.

Då förre registratorn och kanslisten i riksgäldskontoret J. P. F. Montell och förre vaktmästaren i samma verk C. G. R. Lindblom numera avlidit, hava de för dem upptagna pensionsbeloppen å resp. 2,500 kr. och 1,500 kr. utgått ur pensionsförteckningen.

Å andra sidan hava i förteckningen införts nedannämnda, av innevarande riksdag beviljade pensioner eller understöd:

1,400 kr. till förre registratorn i första kammarens kansli V. Geete,

1,000 kr. till förre postvaktmästaren hos andra kammaren, E. M. Wistrand,

300 kr. till förra städerskan i riksdagshuset Augusta Sofia Nilsson.

Sedan f. d. kanslirådet A. von Krusenstjerna numera avgått från sin befattning såsom första kammarens sekreterare, har i pensionsförteckningen även intagits den fyllnadspension, som av 1921 års riksdag beviljats honom. Sagda pension skall utgå med sådant belopp, att densamma jämte den pen-

sion, som tillkommer von Krusenstjerna från statsverket, uppgår till 9,000 kr. Då von Krusenstierna i egenskap av f. d. kansliråd från statsverket uppbär en pension av 5,600 kr., skall ifrågavarande fyllnadspension alltså utgöra 3,400 kr.

Utskottet hemställer,

att det nu överlämnade förslaget till reglemente för riksgäldskontoret må av riksdagen godkännas.

Stockholm den 7 juni 1923.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Reglemente för riksgäldskontoret.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Riksgäldskontoret har till föremål:

- a) att ombesörja likviden av svenska statens skuld, för vilken riksdagen enligt § 66 regeringsformen ansvarar;
- b) att verkställa alla de utbetalningar, som av rikets ständer eller riksdagen blivit å detta verk anvisade;
- c) att mottaga, förvalta och redovisa alla härtill anslagna tillgångar och inkomster samt hålla uppkommande, till riksgäldskontoret levererade överskott och behållningar riksdagen till handa;
- d) att, i saknad av annan tillgång för bestridande av beviljade och å riksgäldskontoret anvisade utgifter, upplåna därtill oundgängligen erforderliga medel; och
- e) att utföra alla uppdrag och åligganden, som riksgäldskontoret för övrigt av rikets ständer eller riksdagen erhållit.

§ 2.

De till riksgäldskontoret hörande och dit anslagna medel må icke under någon förevändning eller med vad villkor som helst därifrån ryckas eller användas till andra behov än dem riksdagen bestämt. Allt förordnande, som däremot strider, vare kraftlöst (§ 68 regeringsformen). Och må, vid likviderande av riksgäldskontorets fordringar, ackord, utan riksdagens särskilda samtycke, icke medgivas.

Riksgäldskontorets styrelse.

§ 3.

Förvaltningen av riksgäldskontoret, dess medel och tillhörigheter är av riksdagen uppdragen åt sju fullmäktige, vilka vid lagtima riksdag utses i den ordning, § 71 riksdagsordningen stadgar.

Vid fullmäktiges sammankomster föres ordet av den, som av riksdagen blivit därtill utsedd; tillkommande fullmäktige att själva bland sig välja en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 4.

Uppkommer ledighet bland fullmäktige, inträder suppleant enligt av riksdagen bestämd ordning.

§ 5.

Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, äger fullmäktiges ordförande att inkalla erforderligt antal suppleanter.

Suppleant, som inkallas till tjänstgöring, äger uppbära dagarvode och reseersättning enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

§ 6.

Fullmäktige äro förbundna att vid riksgäldskontorets förvaltning ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även detta reglemente samt övriga rörande riksgäldskontoret gällande föreskrifter; börande fullmäktige dolt och förteगत hålla, vad vid kontorets förvaltning förefaller, som tyst vara bör.

§ 7.

Blir fullmäktig ledamot av statsrådet eller kommer i den författning, att han, jämlikt något av mom. a, b, c, d och e i § 26 riksdagsordningen, icke må såsom riksdagsman godkännas, skall han genast frånträda fullmäktigbefattningen och suppleant inträda i hans ställe.

§ 8.

Jämte noggrant iakttagande av vad i avseende på förvaltningen av riksgäldskontoret och dit anslagna medel är stadgat, åligger fullmäktige att

omsorgsfullt vårda och befärma detta verks rätt, säkerhet och förmån samt för övrigt vidtaga alla på fullmäktige ankommande åtgärder i och för verkställigheten av de i sådant avseende meddelade beslut samt fullmäktige givna uppdrag.

§ 9.

Fullmäktige utse inom sig, på sätt sista punkten av § 48 innehåller, två deputerade, en förste och en andre, vilka det åligger att i överensstämmelse med detta reglemente samt de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela, ombesörja lånemedlens indragning, verkställa de för riksgäldskontorets räkning erforderliga utländska likvider, anordna medel till vissa av fullmäktige beslutade eller eljest ovillkorligen bestämda utbetalningar, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktige beslut, utöva tillsyn över arbetet inom riksgäldskontoret samt i allmänhet handhava den löpande förvaltningen.

Fördelningen mellan deputerade av dem gemensamt tillhörande göromål bestämmes av fullmäktige. Vid varje sammankomst böra deputerade redogöra för sina åtgärder under den efter fullmäktiges näst föregående sammankomst förflutna tid.

Förste deputeraden äger att för sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheters besörjande bevilja tjänstemännen ledighet under högst fjorton dagar, ävensom meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill fullmäktiges nästa ordinarie sammankomst. Han utövar jämväl beträffande vården av kontorets värdepapper det uppdrag, tjänstgöringsordningen i sådant avseende innehåller.

Deputerade äga att vardera under en och en halv månad årligen åtnjuta ledighet utan avdrag å arvodet. Till den bland fullmäktige, som av dem utses att under sådan ledighet bestrida deputerads befattning, utgår av de till riksgäldskontoret anslagna medel särskild ersättning med belopp, motsvarande den ledige deputeradens arvode för ifrågavarande tid.

Därest förste deputeraden förut innehar tjänst å rikets stat, är han skyldig att frånträda den därmed förenade avlöning, så länge han uppbär arvode såsom förste deputerad.

Fullmäktige må vara obetaget att, om sådant finnes behövt för lånetransaktioner, utse ombud för bedrivande av därvid erforderliga underhandlingar.

§ 10.

Befallningar, som av någon annan än riksdagen meddelas angående användandet av riksgäldskontorets tillgångar eller förvaltandet av samma verk, få icke av fullmäktige åtyldas och efterkommas; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom justitieombudsmannen.

§ 11.

Till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivit meddelade, äga fullmäktige att av revisorerna begära råd och yttranden.

Riksgäldskontorets lånerörelse.

§ 12.

1. För beredande av tillgång till de utbetalningar, som blivit av riksdagen anvisade att täckas av lånemedel eller i övrigt skola utgå av dylika medel, äger riksgäldskontoret att i mån av behov försälja obligationer, uppsägbara från långgivarens sida, men ställda att återbetalas antingen viss tid efter av riksgäldskontoret verkställd uppsägning eller enligt uppgjord amorteringsplan, med rätt tillika för fullmäktige att bestämma dessa obligationers valörer, räntefot och uppsägningstid.

2. För konvertering av äldre statslån, när omständigheterna därtill föranleda och sådant med fördel för staten kan ske, äga fullmäktige att, på sätt och till belopp fullmäktige finna lämpligt, dock ej utöver vad som till konvertering åtgår, försälja eller träffa avtal om blivande försäljning av statsobligationer, förskrivna med lägre ränta än det statslån, som utgör föremål för konvertering.

3. Därest fullmäktige finna sådant med hänsyn till lånemarknadens läge eller eljest ändamålsenligt, äga fullmäktige att i övrigt verkställa medgiven upplåning mot riksgäldskontorets skuldförbindelser eller begagnande av krediter på villkor, som fullmäktige med hänsyn till de vid upplåningen sig företeende omständigheter och förhållanden äga bestämma.

4. För beredande av tillgång till kassaförstärkning åt statsverket då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas, äga fullmäktige i mån av behov upplåna medel mot vare sig riksgäldskontorets skuldförbindelser eller obligationer i svenskt mynt, ställda till inlösen antingen efter viss förfallotid eller efter föregången, av riksgäldskontoret verkställd uppsägning, och må fullmäktige, jämväl i avseende å denna upplåning, såväl bestämma räntevillkoren som fastställa betalningsterminerna.

§ 13.

1. Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form av skattkamarväxlar eller i annan form intill ett belopp av 40,000,000 kronor i utländskt mynt med en löpetid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m.

2. Generalpoststyrelsen äger att, vid behov av medel för bedrivande av postsparbanksrörelse, i riksgäldskontoret tillgodonjuta kredit till ett belopp av högst 5,000,000 kronor mot gottgörelse, motsvarande den effektiva ränta jämte lånekostnader, som riksgäldskontoret enligt sina beräkningar har att självt utgiva å sålunda försträckta medel, ävensom på de villkor i övrigt, som genom överenskommelse mellan fullmäktige i riksgäldskontoret och generalpoststyrelsen varda fastställda.

För beredande av medel till ifrågakommande utbetalningar å nämnda kredit äger riksgäldskontoret i mån av behov verkställa upplåning på sätt rörande kassaförstärkning åt statsverket stadgats.

3. 1915 års riksdag har medgivit, att för varje centralkassa för jordbrukskredit, som vinner godkännande från det allmännas sida, svenska statens obligationer till värde av 100,000 kronor må från riksgäldskontoret överlämnas till Sveriges riksbank att av denna innehavas såsom en gemensam pant för samtliga centralkassans förbindelser, med rätt för kassans fordringsägare att använda panten till täckande av sina fordringar, i den mån kassans egna tillgångar, de belopp inberäknade, som på grund av medlemmarnas i kassan ansvarighet för dess förbindelser kunna från dem uttaxeras, därtill visa sig otillräckliga, och under villkor: att behovet av pantens tillgripande skall styrkas genom intyg av det ombud, som skall förordnas för tillsyn över kassans verksamhet, att medgivande till pantens användande skall lämnas av Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län,

där centralkassans styrelse har sitt säte, därvid tillika skola meddelas erforderliga föreskrifter angående sättet för pantens tillgodogörande och för därigenom influtna medels fördelning mellan fordringsägarna, *att* riksgäldskontoret ofördröjligen underrättas, då dylikt medgivande lämnats, *samt att* obligationerna därvid tillika i första hand hembjudas riksgäldskontoret till inlösen.

4. Enligt medgivande av 1922 års riksdag åligger det riksgäldskontoret att såsom garantifond åt Aktiebolaget kreditkassan av år 1922 tillhandahålla bolaget ett belopp av 50,000,000 kr. i av svenska staten utgivna 5 % obligationer, att användas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som äro angivna i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 10 mars 1922.

5. Riksdagen har år 1923

dels medgivit, att Kungl. Maj:t må under de förutsättningar, som angivas i statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 16 februari 1923, förbinda svenska staten att intill det belopp, som erfordras för amortering och förräntning ävensom emitterande och placering av högst 13 millioner österrikiska guldkronor av kapitalbeloppet av det planerade internationella lånet för Österrikes finansiella återuppbyggande, deltaga i garantien av sagda lån;

dels ock bemyndigat riksgäldskontoret att tillhandahålla statsobligationer eller kontanta medel till det belopp, som erfordras för fullgörande av de förbindelser, Kungl. Maj:t sålunda kan komma att ikläda staten.

6. 1923 års riksdag, som till rörelsekapital för statens domänverk anvisat ett anslag av 10,000,000 kronor, har vidare

dels bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att ej mindre för beredande åt domänverket av ytterligare rörelsekapital tillhandahålla sagda verk en rörlig kredit av intill 10,000,000 kronor, än även till förvaltning mottaga samma verks för omedelbart förestående utgifter eller inleverering till statsverket av driftöverskott icke erforderliga medel;

dels ock beslutat, att å såväl lyftade kreditbelopp som till förvaltning överlämnade medel skall utgå ränta, som av fullmäktige i riksgäldskontoret efter samråd med domänstyrelsen bestämmes med hänsyn till de å den allmänna penningmarknaden rådande förhållanden.

§ 14.

1. Om sådana statsobligationer, i vilka någon viss, ovillkorlig återbetalning medelst årlig amortering ej blivit av staten utfäst, varda av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdade, skola fullmäktige snarast möjligt göra

framställning till riksdagen om anvisande å riksstaten under titel »Utgifter för kapitalökning. Avbetalning å statsskulden» av de medel, vilka böra årligen avsättas till fonden för statsskuldens amortering.

2. I avseende på riksgäldskontorets skulder, om vilka kontorets räkenskaper och handlingar lämna fullständig upplysning, böra i övrigt de föreskrifter, som äro intagna uti de vid föregående riksdagar för riksgäldskontoret utfärdade reglementen, i de delar, samma föreskrifter ännu icke blivit fullgjorda, fortfarande tjäna till efterrättelse.

3. Där preskriptionstid i avseende på någon särskild del av riksgäldskontorets skulder icke blivit stadgad, skola skulderna, intill dess annorlunda förordnas, i vederbörlig ordning likvideras, utan avseende å den tid, inom vilken fordringar hos enskilda eller hos Kungl. Maj:t och kronan skola nu eller framdeles göras gällande.

4. Då s. k. riksgäldssedlar i riksgäldskontoret till inlösen företes, äga fullmäktige att, därest sedlarna befinnas riktiga, desamma infria.

5. Fullmäktige må, när sådant icke för riksgäldskontoret medför olägenhet, kunna medgiva omedelbar inlösen i riksgäldskontoret av förfallna obligationer och räntekuponger, fastän desamma enligt obligationernas lydelse och stadgandena i lånekontrakten böra å däruti angivna utrikes orter infrias; för vilket ändamål fullmäktige må träffa erforderliga överenskommelser med de lånövertagare, som kontraktsevenligt skola ombesörja denna inlösen.

6. Beträffande antalet egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer skall gälla, att obligationer, som komma att av riksgäldskontoret utfärdas, böra, då deras valör överstiger 1,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med minst en handskreven namnteckning, samt att obligationer å lägre valör må kunna av riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskreven namnteckning.

§ 15.

1. Fullmäktige må i riksgäldskontoret inrätta en statsskuldbok. Fordran på grund av riksgäldskontorets obligationer av de lån, som fullmäktige bestämma, må kunna genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret förvandlas till en i statsskuldboken införd fordran. Inskrivning i statsskuldboken kan även äga rum genom kontant inbetalning, varvid sökanden antecknas såsom ägare av riksgäldskontorets obligationer till motsvarande belopp. Fullmäktige äga fastställa bestämmelserna rörande statsskuldbokens anordning samt villkoren för dess begagnande.

2. Obligation, som försetts med påskrift, att den gäller endast i viss

mans hand, må, på framställning av dess ägare, göras ånyo gällande i varje innehavares hand, allt under de villkor i avseende på behöriga anteckningar å själva obligationen samt i kontorets räkenskaper, som fullmäktige äga föreskriva.

§ 16.

För bestridande av riksgäldskontoret åliggande betalningar äger detta verk att begagna ett kassakreditiv i riksbanken till belopp av högst 1,500,000 kronor; börande i avseende på kreditivets begagnande de i bankoreglementet därom meddelade föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 17.

Riksgäldskontorets kontanta tillgångar skola, såvitt och så länge de icke behöva användas för samma verk åliggande utbetalningar, insättas i riksbanken eller placeras i lätt förytterliga valutor.

§ 18.

Därest statsverket erhåller större behållningar å sina räkningar i riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderliga, äger riksgäldskontoret att, på de återbetalningsvillkor, som av fullmäktige medgivas, sådana behållningar av statsverket till förvaltning mottaga.

§ 19.

Utfärdas av riksgäldskontoret nya obligationer, skola fullmäktige underställa Kungl. Maj:ts fastställelse de beslut, som rörande sådan upplåning fattas, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes å det nya lånet meddela sin garanti.

Riksgäldskontorets fonder.

§ 20.

1. Riksgäldskontoret förvaltar och skall särskilt bokföra *fonden för annuitetslikvider*, till vilken, enligt vad i § 33 sägs, överföras de medel, som av riksgäldskontoret lyftas å de i riksstaten uppförda anslag till förräntning och amortering av statsskulden.

Från denna fond skola utgå:

dels de belopp, som åtgå för inlösen av förfallna obligationer och räntekuponer, tillhörande statslånen samt av staten övertagna lån,

dels ock de för gäldande av ränta å övrig medgiven upplåning erforderliga belopp.

2. De medel, som årligen avsättas för slutlig likvid av den del av räntan å 1918 års premieobligationslån, som icke utbetalas i form av vinster, skola förräntas och särskilt bokföras under benämning av *fonden för slutlikvid av räntan å 1918 års premieobligationslån*.

§ 21.

Hos riksgäldskontoret skall finnas upplagd en *fond för statsskuldens amortering*, till vilken föras de anslag, som kunna komma att av riksdagen anvisas till avbetalning å statsräntelånen.

Behållningen av denna fond skall av fullmäktige förräntas samt med hänsyn till föreliggande förhållanden användas antingen till amortering av statsskulden medelst utlottning eller obligationsköp eller ock till minskning i den nya upplåning, vartill fullmäktige av riksdagen erhållit bemyndigande.

Till *fonden för amortering av tillfälliga lånemedel* skola överföras till riksgäldskontoret återbetalda medel, som tidigare anvisats å riksstat att utgå av tillfälliga lånemedel, och skola de å fonden innestå, till dess de på i § 29 föreskrivet sätt tagas i anspråk.

§ 22.

1. De medel, som blivit av riksdagen avsatta till understödjande av enskilda järnvägsanläggningar, skola av riksgäldskontoret förvaltas och, i den mån de icke utbetalts till låntagarna, bokföras under namn av *allmänna järnvägslånefonden*.

De bestämmelser, som gälla för låneunderstöd från nämnda fond, finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

2. De medel, som blivit av riksdagen anslagna för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland, skola av riksgäldskontoret förvaltas i enlighet med de av riksdagen därför givna föreskrifter samt, i den mån de icke utbetalts till låntagarna, bokföras under namn av *bibanefonden*.

De för denna fond gällande föreskrifter finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

3. Det åligger fullmäktige att ej mindre, om anledning därtill gives, söka förebygga, att med statslån understött järnvägsbolags inkomster, med åsidosättande av bolagets skyldighet att erlægga föreskriven inbetalning till riksgäldskontoret, användas till bestridande av andra utgifter än sådana, som äro nödvändiga för järnvägsdriftens uppehållande, än även, därest tvångs-

försäljning sker av järnvägsbolags egendom, uti vilken riksgäldskontoret har in-teckning till säkerhet för statens fordran, så förfara, att dylik försäljning ej må ske till lägre pris, än att denna fordran av köpeskillingen varder betäckt.

§ 23.

De medel, som blivit av riksdagen anvisade till understödjande av vissa allmänna byggnadsföretag, den s. k. *allmänna byggnadslånefonden*, skola av riksgäldskontoret förvaltas och, i den mån de återbetalas till riksgäldskontoret, redovisas till statsverket.

§ 24.

De tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, riksdagens hus, riksdagsbiblioteket samt justitie- och militieombudsmans expeditionerna åliggande pensionsavgifter ingå till en under fullmäktiges förvaltning ställd fond, vilken skall förräntas och särskilt bokföras under benämning *pensionsfonden*.

De pensioner, som skola utgå från denna fond, bestridas dock tills vidare av anslagen till pensioner vid resp. verk.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna.

§ 25.

Då enligt riksstaten lånemedel skola tagas i anspråk för bestridande av utgifter, skall riksgäldskontoret i den mån dessa medel, på sätt i §§ 35 och 36 närmare förmäles, utgå, låta i sina räkenskaper bokföra desamma under riksstatens inkomsttitel »Lånemedel».

§ 26.

Samtliga till riksgäldskontoret inflytande räntor å tills vidare förräntade medel och kursvinster m. m. skola å lämpliga tider insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Diverse inkomster».

§ 27.

Till riksgäldskontoret inflytande räntor å lån från allmänna järnväglånefonden, bibanefonden och allmänna byggnadslånefonden samt å lån till Ostkustbanans aktiebolag skola insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konti för »Inkomster av statens produktiva fonder. Statens utlåningsfonder (överskott)».

§ 28.

Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden och allmänna byggnadslånefonden skola, i den mån de inflyta, insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konti för »i anspråk tagna kapitaltillgångar».

§ 29.

Därest till riksgäldskontoret inflyta medel, vilka äro att hänföra till särskilda uppördsmedel för något av de å riksstaten till utgående från riksgäldskontoret anvisade utgiftsanslag, skola dessa medel insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konto för det utgiftsanslag, till vilket medlen höra.

Därest till riksgäldskontoret återbetalas medel, som tidigare anvisats å riksstaten att utgå av tillfälliga lånemedel, skola dessa medel av riksgäldskontoret förvaltas och i närmast följande riksstat redovisas såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar att användas för avbetalning av tillfällig upplåning.

§ 30.

Då obligationer och räntekuponger för de av riksgäldskontoret upptagna lån icke varda inom den för deras inlösande bestämda preskriptionstid hos riksgäldskontoret företedda, skola de medel, vilka för infriande av sådana obligationer och räntekuponger varit avsedda, avföras från fonden för annuitetslikvider samt insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å riksstatstiteln »Diverse inkomster».

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 31.

Från riksgäldskontoret skola direkt utbetalas samtliga de utgifter, som enligt riksstaten och i detta reglemente givna föreskrifter skola utgå från anslagen till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Medel till dessa utgifter, vilka enligt riksstaten skola utgå av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret bereda sig genom direkt uttag i mån av behov å statsverkets giroräkning i riksbanken.

§ 32.

Alla på riksdagens beslut grundade utgifter för riksdagskostnader skola omedelbart från riksgäldskontoret till vederbörande utbetalas, varförutom sådana av riksdag föranledda utgifter, som i anseende till deras föremål eller beskaffenhet dels redan blivit, dels framdeles varda av Kungl. Maj:t godkända och å statskontoret förskottsvis anvisade, må, efter erhållna rekvisitioner och anställd granskning av därför avlämnade verifikationshandlingar, statskontoret av riksgäldskontoret gottgöras.

För de ändamål, som äro angivna i § 31 och här ovan i § 32, äro i riksstaten för budgetåret 1923—1924, under gruppen »riksdags- och revisionskostnader m. m.», uppförda följande anslag, nämligen:

1. *Till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus*, förslagsanslag, 3,300,000 kronor.

Från detta anslag skola utgå

a) ledamöter av riksdagen tillkommande traktamenten och resekostnadsersättningar, expenser för utskotten, arvoden åt riksdagens och utskottens sekreterare och kanslipersonal, tryckningskostnader och dylika utgifter, som hittills pläгат från detta anslag bestridas, ävensom de ersättningsbelopp, som jämlikt bestämmelse i § 75 här nedan kunna komma att vid skada till följd av olycksfall i arbete utbetalas till den personal, som är anställd vid eller utför arbete för riksdagen, dess utskott och delegationer samt tryckeriexpedition;

b) de traktamenten och resekostnadsersättningar, som tillkomma riksdagens revisorer, ävensom kostnaderna för tryckning, häftning och utdelning av revisorernas berättelser och de förklaringar, som i anledning därav varda avgivna; ägande revisorerna att utom de av dem fastställda arvoden till de hos dem anställda sekreterare samt kameral- och kanslipersonal jämte vaktbetjäning till utgående från detta anslag anvisa ersättning för inköp av papper, skrivmaterialier och andra dylika utgifter, för annonser om revisorernas sammanträden samt för de kostnader, som kunna föranledas av verkställda resor;

c) kostnaderna, jämlikt 1918 års lagtima riksdags beslut, för utgivande genom fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg av en uppslagsbok över riksdagens verksamhet;

d) kostnaderna, enligt 1912 års riksdags beslut, för utgivandet på svenska språket genom fackkunnig person i en upplaga å 2,000 exemplar av en samling grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder i överensstämmelse med ett av utsedda kommitterade

avgivet förslag, skolande detta arbete, i mån de olika häftena utkomma, avgiftsfritt tillställas de riksdagens ledamöter, som därom framställa begäran, samt i övrigt hållas till försäljning till det antal exemplar, fullmäktige äga bestämma;

e) utgifterna, enligt 1914 års senare lagtima riksdags beslut, för tryckning i en upplaga av sexhundra exemplar av konstitutionsutskottets protokoll under riksdagarna 1810, 1812 och 1815;

f) ett belopp av förslagsvis 30,000 kronor att enligt 1920 års riksdags beslut, utöver det år 1917 för ändamålet beviljade anslag, användas för utarbetande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866;

g) kostnaderna för nödiga reparationer och andra arbeten för vederbörligt underhåll och tillsyn av den för riksdagens sammankomster avsedda fasta egendom samt för de uti samma egendom befintliga inventariers underhåll och komplettering;

h) kostnaderna för tryckning av justitieombudsmannens och militieombudsmannens ämbetsberättelser;

i) pensioner till f. d. befattningshavare vid riksdagen samt till änkor och barn efter sådana befattningshavare.

2. *Till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen, förslagsanslag* kr. 440,000: —

Från detta anslag skola utgå:

a) arvode till en var av sju fullmäktige i riksgäldskontoret, efter 4,000 kr. för år	»	28,000: —
därutöver:		
b) till fullmäktiges ordförande.....	»	1,000: —
c) till förste deputeraden.....	»	10,000: —
d) till andre deputeraden.....	»	3,000: —
e) vikariatersättning vid semester för fullmäktiges deputerade enligt bestämmelsen i § 9 av detta reglemente, förslagsanslag.....	»	2,000: —

Fullmäktig, som ej är bosatt i Stockholm, skall dessutom äga uppbära reseersättning för varje resa, som han efter kallelse till sammanträde företager från sin hemort till sammanträdesorten och åter enligt de grunder, som äro eller varda bestämda för ledamot av riksdagen.

f) avlöning till ordinarie tjänstemän vid riksgäldskontoret och riksdagens hus enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpning av samma reglemente, förslagsanslag kr. 220,000: —

g) vikariatsersättning, förslagsanslag » 10,000: —

h) pensioner åt f. d. tjänstemän vid riksgäldskontoret och riksdagens hus, förslagsanslag » 7,500: —

i) avlöning åt icke-ordinarie befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus samt ersättning för extra arbeten, förslagsanslag » 60,000: —

j) ersättning vid skada till följd av olycksfall i arbetet till personalen vid riksgäldskontoret och riksdagens hus, enligt § 75 här nedan.

k) understöd åt sterbhusen efter avlidna obemedlade vaktbetjänte vid riksgäldskontoret efter ett belopp per år av » 225: —

Därest änke- och pupillkassans vid riksgäldskontoret för helt år avslutade och vederbörligen granskade räkenskaper skulle visa, att kassans inkomster under året understigit de utbetalningar, som därunder ålegat kassan, må den sålunda uppkomna bristen gottgöras inom ett belopp av högst 2,250 kronor för året, dock under förbehåll, att vad utav denna anslagssumma för ett år ej behövt användas icke får för ett annat år av kassan tillgodonjutas, och under villkor, att delägarnas bidrag under tiden utgå utan förminskning av deras uti det för kassan nu gällande reglemente bestämda belopp, samt att pensionerna för änkor och barn efter tjänstemän och vaktmästare vid riksgäldskontoret och f. d. generalassistentkontoret ej få höjas utöver de belopp, varmed de enligt kassadelägarnas den 10 maj 1919 fattade, av fullmäktige i riksgäldskontoret fastställda beslut skola utgå.

3—5. *Till kostnader för riksdagsbiblioteket* hava för första halvåret 1923 anvisats:

1) Förslagsanslaget till »*avlöningar, arvoden, vikariatsersättningar och expenser*» å kr. 54,000: —

Från detta anslag skola utbetalas:

a) arvoden till en var av styrelsens tre ledamöter, efter 500 kronor för år » 1,500: —

b) avlöningen för tjänstemän vid biblioteket enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpning av samma reglemente, förslagsanslag.....	kr.	32,000: —
c) vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	500: —
d) pensioner till förutvarande tjänsteinnehavare vid biblioteket	»	—: —
e) avlöning till icke-ordinarie befattningshavare	»	5,000: —
f) expenser, förslagsanslag	»	6,500: —
g) ersättning vid skada till följd av olycksfall i arbetet, jämlikt § 75.....	»	—: —
2) Reservationsanslaget till <i>kostnader för komplettering och utvidgning av riksdagens bibliotek</i>	»	15,000: —
3) Reservationsanslaget för <i>bindning av kommittébetänkanden i riksdagsbiblioteket</i>	»	800: —

6. *Till kontorsexpenser, inlösningsprovisioner och andra omkostnader för statsskulden, förslagsanslag, 300,000 kronor.*

Från detta anslag skola utgå:

a) riksgäldskontorets kontorsexpenser, såsom utgifter för städning, anskaffning av inventarier och förbrukningsartiklar, underhåll av inventarier, belysning, bidrag till anordnande av frukostservering för riksgäldskontorets personal, ävensom resekostnadsersättning och kostnader för uniformsbeklädnad m. m.;

b) utgifter för inköp av obligationspapper, tryckning av obligationer m. m. samt inlösningsprovisioner.

7. *Till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition, förslagsanslag* kr. 65,000: —

Från detta anslag skola med tillämpning av nedan angivna bestämmelser utgå:

a) arvode till justitieombudsmannen

» 17,040: —

Arvodet må uppbäras under den tid, justitieombudsmannen utövar sitt ämbete eller åtnjuter semester, men för tid, varunder justitieombudsmannen är av sjukdom hindrad att utöva ämbetet, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 14 kronor för dag.

För sådan tid, varunder justitieombudsmannen av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, må han kunna enligt bestämmande av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret förpliktas att av arvodet avstå vad i varje fall provas skäligt.

Därest justitieombudsmannen förut innehar tjänst å rikets stat, skall han vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst, så länge han uppbär justitieombudsmannens avlöning.

b) flyttningshjälp till justitieombudsman, som vid ämbetets tillträde icke är bosatt i huvudstaden kr. 1,500: —

c) tjänstgöringsarvode för justitieombudsmannens ersättare, efter 17,040 kronor för helt år räknat, förslagsanslag » 2,130: —

Justitieombudsmannens ersättare skall, därest han innehar tjänst å rikets stat, vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst för den tid, varunder han uppbär nämnda tjänstgöringsarvode.

d) resekostnadsersättning för resa från boningsorten till huvudstaden och åter samt traktamentsersättning till justitieombudsmannens ersättare, därest han vid inträde i utövning av justitieombudsmannens ämbete icke är bosatt i huvudstaden » —: —

e) avlöning för byråchefen, utgående med samma belopp och efter samma grunder, som enligt avlöningsreglementet för befattningshavare i 20:e lönegraden » 11,940: —

Därest byråchefen förut innehar tjänst på rikets stat, skola samma villkor och förbehåll vid uppberandet av ovanberörda avlöning iakttagas, som äro stadgade i avseende på utbetalningen av justitieombudsmans avlöning i enahanda fall. För åtnjutande av de avlöningsförmåner, vilka tillkomma byråchefen, skola i övrigt i tillämpliga delar, efter justitieombudsmannens beprövande, gälla samma villkor och bestämmelser, som äro eller bliva stadgade med avseende å de byråchefen hos justitiekanslersämbetet tillkommande avlöningsförmåner.

f) avlöning till ordinarie tjänstemän vid justitieombudsmannens expedition enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpningen av samma reglemente, förslagsanslag..... kr. 14,135: —

g) vikariatsersättningar, förslagsanslag » 600: —

h) pensioner till förutvarande tjänstinnehavare vid justitieombudsmannens expedition » 4,500: —

i) avlöning till icke-ordinarie befattningshavare vid justitieombudsmannens expedition » 2,000: —

j) expenser vid justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitterades expedition, förslagsanslag » 7,400: —

k) kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor, reservationsanslag » 4,000: —

l) enligt 1907 års riksdags beslut, kostnaderna för utarbetandet av en historik över justitieombudsmansämbetets förvaltning under det första seklet av detta ämbetes tillvaro, för vilket ändamål må till justitieombudsmannen, på dennes rekvisition och emot framdeles skeende redovisning, förskottsvis utbetalas ett belopp av högst » 20,000: —

Anslagen under g), i), j) och k) utbetalas som förskott från riksgäldskontoret till justitieombudsmannen mot därför inom varje budgetårs utgång avgivande redovisning.

8. *Till avlöningar, resekostnader och expenser för militieombudsmannen och hans expedition, förslagsanslag* kr. 65,000: —

Från detta anslag skola utgå:

a) arvode till militieombudsmannen » 17,040: —

Arvodet må uppbäras för den tid, militieombudsmannen utövar sitt ämbete eller åtnjuter semester, men för tid, varunder militieombudsmannen är av sjukdom hindrad att utöva ämbetet, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 14 kronor för dag.

För sådan tid, varunder militieombudsmannen av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, må han kunna enligt bestämmande av fullmäktige i riks-

banken och fullmäktige i riksgäldskontoret förpliktas att av arvudet avstå vad i varje fall prövas skäligt.

Därest militieombudsmannen förut innehar tjänst å rikets stat, skall han vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst, så länge han uppbär militieombudsmannens avlöning.

b) flyttningshjälp till militieombudsman, som vid ämbetets tillträde icke är bosatt i huvudstaden kr. 1,500: —

c) tjänstgöringsarvode för militieombudsmannens ersättare, efter 17,040 kronor för helt år räknat, förslagsanslag » 2,130: —

Militieombudsmannens ersättare skall, därest han innehar tjänst å rikets stat, vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst för den tid, för vilken han uppbär nämnda tjänstgöringsarvode.

d) resekostnadsersättning för resa från boningsorten till huvudstaden och åter samt traktamentsersättning till militieombudsmannens ersättare, därest han vid inträde i utövningen av militieombudsmannens ämbete icke är bosatt i huvudstaden » —: —

e) avlöning för byråchefen, utgående med samma belopp och efter samma grunder som enligt avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk gälla för befattningshavare i 20:de lönegraden » 11,940: —

Därest byråchefen förut innehar tjänst på rikets stat, skola samma villkor och förbehåll vid uppbärandet av ovanberörda avlöning iakttagas, som äro stadgade i avseende på utbetalningen av militieombudsmansavlöningen i enahanda fall. För åtnjutande av de avlöningsförmåner, vilka tillkomma byråchefen, skola i tillämpliga delar, efter militieombudsmannens beprövande, gälla samma villkor och bestämmelser, som äro eller bliva stadgade med avseende å de byråchefen hos justitiekanslersämbetet tillkommande avlöningsförmåner.

f) avlöning till ordinarie tjänstmän vid militieombudsmannens expedition enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda

bestämmelser angående tillämpningen av samma reglemente, förslagsanslag	kr.	14,060: —
g) vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	1,500: —
h) avlöning till icke-ordinarie befattningshavare vid militieombudsmannens expedition	»	3,400: —
i) expenser jämte ersättning till tillfälliga biträden vid militieombudsmannens expedition, förslagsanslag	»	4,900: —
j) kostnader för militieombudsmannens ämbetsresor, reservationsanslag	»	8,000: —
k) hyra för lokal åt militieombudsmansexpeditionen, ävensom för lokalens uppvärmning, förslagsanslag	»	3,600: —
l) erforderlig flyttingskostnad, därest ombyte av lokal för militieombudsmannens expedition förekommer.		

Anslagen under g), h), i) och j) utbetalas som förskott från riksgäldskontoret till militieombudsmannen mot därför inom varje budgetårs utgång avgivande redovisning.

Dyrtidstillägg.

1923 års riksdag har

1:o *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus enligt de grunder, som av riksdagen blivit godkända för dyrtidstillägg åt andra befattningshavare i statens tjänst och i övrigt angivits i bankoutskottets utlåtande nr 59, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderliga belopp;

2:o *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till befattningshavare vid riksdagsbiblioteket enligt de i mom. 1:o här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat styrelsen för riksdagsbiblioteket att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, arvoden m. m., vikariatsersättningar och expenser använda erforderliga belopp;

3:o *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till justitieombudsmannen och befattningshavare vid justitieombudsmannens expedition enligt de i mom. 1:o här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat justitieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

4:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till militieombudsmannen och befattningshavare vid militieombudsmannens expedition enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat militieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser m. m. för militieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

5:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må fr. o. m. den 1 juli 1923 utgå till pensionerade f. d. befattningshavare hos riksdagen enligt de grunder, som finnas angivna i bankoutskottets utlåtande nr 60, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus använda erforderligt belopp;

6:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må fr. o. m. den 1 juli 1923 utgå till pensionerade f. d. befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus enligt de i mom. 5:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp;

7:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må från och med den 1 juli 1923 utgå till pensionerade f. d. befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen enligt de i mom. 5:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat justitieombudsmannen att för ändamålet av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

8:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må från och med den 1 juli 1923 utgå till änkor och barn, som åtnjuta pension från riksgäldskontorets änke- och pupillkassa samt till änkorna Anna Amalia Sandström, Hedvig Axelina Gottfrida Olivia Levin och Ingeborg Karlström, enligt de grunder, som finnas angivna i bankoutskottets utlåtande nr 61, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen samt förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus använda erforderligt belopp;

Pensionstillägg.

1922 års riksdag har

1:o) *dels* medgivit, att pensionstillägg enligt de grunder, som av samma års riksdag blivit godkända för pensionstillägg till vissa f. d. befattnings-

havare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl., må utgå till f. d. befattningshavare i riksgäldskontoret och vid riksdagens hus samt till änkor och barn, som åtnjuta pension från riksgäldskontorets änke- och pupillkassa, ävensom till änkorna Anna Amalia Sandström, Hedvig Axelina Gottfrida Olivia Levin och Ingeborg Karlström;

dels ock bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp;

2:o) *dels* medgivit, att pensionstillägg må enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder utgå till f. d. befattningshavare vid riksdagen, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus använda erforderligt belopp; samt

3:o) *dels* medgivit, att pensionstillägg må enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder utgå till f. d. befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen, *dels ock* bemyndigat justitieombudsmannen att för ändamålet av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp.

§ 33.

De anslag, som finnas i riksstaten uppförda under anslagsgrupperna »*Räntor å statsskulden m. m.*» och »*Årbetalning å statsskulden*» och vilka skola täckas av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret att i mån av behov direkt draga å statsverkets giroräkning i riksbanken samt tillgodoföra fonden för annuitetslikvider.

De under rubriken »*Återbetalning av tillfälliga lånemedel*» i riksstaten uppförda anslag stå därjämte till riksgäldskontorets förfogande för därmed avsedda ändamål.

§ 34.

Riksdagen har bemyndigat riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upplåna:

dels 94,201,500 kronor, utgörande de i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppförda anslag, vilka skola täckas av lånemedel,

dels ock 158,516,600 kronor, utgörande återstoden av de belopp, som

riksgäldskontoret på grund av riksdagens till och med år 1922 fattade beslut skall anskaffa genom upplåning.

Det åligger riksgäldskontoret att enligt Kungl. Maj:ts disposition utbetala de anslag, som av riksdagen anvisats att utgå av lånemedel.

§ 35.

De i nästföregående paragraf omförmälda anslag skola av riksgäldskontoret, i mån av rekvisition utbetalas, vad statskontoret beträffar medelst insättning i riksbanken å statsverkets giroräkning med angivande att insättningen sker för statskontorets räkning, och vad angår övriga ämbetsverk antingen genom insättning å resp. verks giroräkning i riksbanken eller medelst till verkens styrelser ställda checkar. Då insättningen i riksbanken sker, skola medlen samtidigt, med bifogande av riksbankens attest å insättningen, inreverseras till vederbörande verk.

I riksgäldskontorets räkenskaper skola ifrågavarande medel uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomstitel: »Lånemedel» och avföras å konto för riksstatens vederbörande utgiftstitel.

§ 36.

De anslag, som av riksdagen anvisas till allmänna järnvägslånefonden och bibanefonden, skola av riksgäldskontoret redovisas såsom reservationsanslag.

På samma sätt skola även de anslag redovisas, som av riksdagen anvisats såsom lån åt Ostkustbanans aktiebolag.

§ 37.

Uttagning enligt detta reglemente av medel å statsverkets giroräkning i riksbanken skall ske genom checkar, underskrivna av en bland fullmäktige samt kontrasignerade av riksgäldskommissarien och ytterligare en tjänsteman i riksgäldskontoret; och skola i övrigt iakttagas föreskrifterna i kungörelsen den 10 december 1909 angående statsverkets giroräkning i riksbanken.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§ 38.

Till följd av stadgandet i § 63 regeringsformen har riksdagen anslagit och till utbetalning från riksgäldskontoret anvisat en kreditivsumma av 15,000,000 kronor, för att vid infallande krig av Konungen lyftas,

sedan han statsrådet in pleno hört och riksdagen sammankallat. Riksdagens å denna summa utfärdade förseglade anordning får ej förr brytas eller summan av fullmäktige utbetalas, än sedan riksdagskallelsen blivit i allmänna tidningarna kungjord.

§ 39.

Den kreditivsumma, som, enligt ovan åberopade grundlagsstadgande, bör å riksgäldskontoret anvisas för att, på sätt detsamma innehåller, under tiden mellan innevarande och nästkommande riksdag vara tillgänglig, då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig, har riksdagen fastställt till 15,000,000 kronor.

Huvudbok och medelsredovisning.

§ 40.

Över riksgäldskontorets samtliga tillgångar och skulder samt inkomster och utgifter uppgöres och avslutas för varje år en fullständig huvudbok, vilken skall inom den 1 mars året näst efter det, vilket densamma omfattar, vara avslutad samt före den 1 därpå följande april behörigen granskad.

Den riksgäldskontoret åliggande budgetredovisningen för första halvåret 1923 skall föreligga i fullbordat skick samt vara slutgranskad senast den 31 juli 1923.

Riksgäldskontorets huvudbok bör vid lämpliga tider hållas riksräkenskapsverket till handa, på det att riksgäldskontorets räkenskaper må kunna i nödiga delar intagas i rikshuvudboken.

Tillika skall det åligga vederbörande tjänsteman hos riksgäldskontoret att till riksräkenskapsverket för varje månad före den 15 i därpå följande månad avlämna fullständiga räkenskapsuppgifter enligt fastställda formulär angående riksgäldskontorets rörelse under månaden samt uppgift å befintlig kassabehållning vid månadens början och slut.

§ 41.

Senast vid utgången av april månad varje år bör, till upplysning för allmänheten om riksgäldskontorets ställning, utgivas en årsbok, innefattande bland annat redogörelse för riksgäldskontorets verksamhet under det näst

föregående räkenskapsåret, och böra i årsboken införas för ändamålet lämpade utdrag av detta verks räkenskaper för samma år.

Angående fullmäktiges sammankomster.

§ 42.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 43.

Med undantag av de enligt § 9 åt vissa deputerade uppdragna bestyr och åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande mål inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.

§ 44.

Åstundar fullmäktig att under längre eller kortare tid från staden avresa, bör han sådant förut vid sammankomst eller hos ordföranden anmäla samt då tillika uppgiva tiden för sin frånvaro.

§ 45.

Är fullmäktig, som icke, på sätt i näst ovanstående paragraf föreskrives, till erhållande av ledighet sig anmält, genom opasslighet eller enskilda angelägenheter hindrad att sammankomst bevista, bör han sitt förfall varje gång tillkännagiva.

§ 46.

Vid sammankomst skola minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskov, avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest de äro om beslutet ense. Frågor om låns upptagande, de i regeringsformen omförmälda kreditivs utbetalning eller andra ärenden av mera allmän

vikt få icke avgöras, ej heller tjänster tillsättas eller pensioner beviljas, såvida icke minst fem fullmäktige äro närvarande.

§ 47.

Fullmäktige vare ej tillåtet att företaga någon överläggning i närvaro av Konungens ombud, ifall ombudet, utan att av fullmäktige därom vara anmodat, skulle vid deras sammankomst sig infinna.

§ 48.

Yppas under fullmäktiges överläggningar skiljaktighet i meningarna, böra samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster, vilka per capita beräknas. Därest flera skiljaktiga meningar yttras, böra de sinsemellan närmast överensstämmande, såvitt möjligt är, sammanjämkas. Då ett lika antal röster utfaller för vardera meningen, är ordförandens röst avgörande. Den vid sammankomst närvarande fullmäktig, som sin röst ej särskilt avgiver eller, efter börjad överläggning om ett föredraget ämne, sig avlägsnat, anses hava det då fattade beslutet biträtt.

Sluten omröstning må endast företagas vid val till sådana befattningar, därtill någon bland fullmäktige kan utses.

§ 49.

Över fullmäktiges beslut i mål, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt och bästa dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär, därvid klaganden dock, såvida besvären skola till prövning upptagas, bör inom trettio dagar efter bevisligen erhållen del av det meddelade beslutet sitt missnöje däremot hos fullmäktige skriftligen anmäla; varjämte det, vid enahanda äventyr, åligger honom att senast en månad före riksdagens början sina besvär ingiva till fullmäktige, av vilka desamma, jämte utlåtande däröver, till bankoutskottet överlämnas.

Besvär över fullmäktiges nyss före eller under riksdagens sammanvaro i dylika mål meddelade beslut böra inom fjorton dagar efter delfåendet, den dagen likväl oräknad, omedelbarligen av vederbörande till bankoutskottet inlämnas.

Angående fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 50.

Fullmäktige skola minst en gång varje år genomgå och inventera de obligationer, skuldförbindelser och övriga värdehandlingar, som antingen tillhöra riksgäldskontoret eller där förvaras för annans räkning. Fullmäktige böra jämväl en gång årligen granska ombudsmannens diarium.

§ 51.

En gång varje år böra fullmäktige anställa besiktning å riksdagens hus, vilket står under deras vård och inseende.

Dessutom har riksdagen uppdragit åt fullmäktige att låta tillse, det icke allenast värde å de inom riksdagens hus befintliga möbler och andra inventarier finnes uti inventarieförteckningen upptaget, utan ock att inköpspris på de möbler och inventarier, som hädanefter anskaffas, uti inventarieförteckningen utsättes, jämte tiden, då inköpet ägt rum, ävensom att, vid skeende kasseringar av obrukbara eller obehöfliga inventarier, desamma varda utur inventarieförteckningen avförda, med anteckning av det pris, vartill desamma vid möjligen skeende försäljning blivit förnytrade.

§ 52.

Under de tider, då riksdagen icke är församlad, må lediga rum och lägenheter inom riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnande ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:t sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av allmänna ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål; ägande fullmäktige vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylik upplåtelse bör alltid upphöra så tidigt före riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 53.

Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att förvalta den jämlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

Gemensamt med fullmäktige i riksbanken äga fullmäktige i riksgäldskontoret att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser av den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade.

§ 54.

Då revisorerna över stats-, banko- och riksgäldsverken sammanträda skola fullmäktige till dem avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som revisorernas granskning kommer att omfatta.

Dessutom skola fullmäktige vid nästa riksdags början till riksdagen avgiva och till bankoutskottet avlämna berättelse för hela den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till nuvarande riksdag avgavs.

§ 55.

Fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i riksdagens hus i Stockholm den 1 oktober eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtida riksdag är avslutad och innan revisorerna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den närmast i ordningen varande suppleanten. På enahanda sätt förfares, då hinder anmäles av inkallad suppleant.

§ 56.

Efter varje revisions slut skola fullmäktige föranstalta om tryckning av revisorernas över revisionen av statsverket och riksgäldskontoret avgivna och fullmäktige tillställda berättelser jämte därtill hörande förklaringar, vilka handlingar även genom fullmäktiges försorg böra till näst sammanträdande riksdag och revisorer överlämnas.

Prenumerant å allmänna tidningarna ävensom kommun, som utan erläggande av prenumerationsavgift men mot stadgad postbefordringsavgift er-

håller nämnda tidningar, må efter rekvisition hos fullmäktige i mån av tillgång få ett exemplar av ifrågavarande berättelser sig tillsänt.

§ 57.

Före nästkommande riksdags början böra fullmäktige:

a) föranstalta om upphandling av det för tryckningen av riksdagens protokoll med därtill hörande bihang under samma riksdag erforderliga papper och, med behörigt iakttagande av de i sådant avseende meddelade föreskrifter, låta upprätta kontrakt angående verkställighet av såväl protokollets som bihangets tryckning;

b) upprätta kontrakt om tillhandahållande, under riksdagens lopp, av de skrivmaterialier och övriga effekter, som för riksdagens behov kunde erfordras; samt

c) låta komplettera och iståndsätta inventariersedlarna i riksdagens hus.

Vid verkställigheten härav iakttages, att anbud, genom kungörelser i allmänna tidningarna, infordras av dem, som kunna vara hugade att tillhandahålla och leverera berörda effekter eller besörja omförmälda tryckningsmed flera arbeten.

För övrigt äga fullmäktige att utse någon bland riksgäldskontorets tjänstemän, som bör ej allenast före och under riksdagen mottaga, vårda och efter vederbörliga rekvisitioner utlämna de upphandlade effekterna samt ombesörja de under riksdagens fortgång ifrågakommande ytterligare uppköp, äfvensom erforderliga reparationer å inventariersedlarna, utan ock vid varje kalenderårs slut upprätta och avgiva fullständig redovisning för alla dessa av honom mottagna effekter.

§ 58.

Fullmäktige böra genom i riksgäldskontoret anställd tjänsteman emottaga, vårda, utdela och redovisa ej mindre de från trycket utgivna riksdagsprotokoll jämte därtill hörande bihang än även andra tryckta handlingar, som till riksgäldskontoret för förvaring och framtida utdelning enligt gällande bestämmelser avlämnas.

Beträffande försäljningen av och prenumerationen å riksdagstrycket gälla följande av riksdagen år 1920 fastställda bestämmelser:

a) att försäljningspriset skall, med nedan angivna undantag, utgöra

8 öre för ark (om 16 sidor) av kamrarnas protokoll och 4 öre för ark (om 8 sidor) av bihanget till protokollen;

b) att statsverkspropositionen eller delar därav ävensom Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggsstat till riksstaten skola försäljas till ett pris av 2 öre för 8-sidigt ark;

c) att, då hel årgång av riksdagstrycket vid lagtima riksdag köpes, priset därför skall beräknas till 150 kronor för bundet exemplar; samt

d) att prenumerationsavgiften för riksdagstrycket vid lagtima riksdag skall utgöra 6 kronor för vardera kammarens protokoll och 18 kronor för bihanget; varjämte, då prenumeration sker hos postverket, prenumerant har att erlægga stadgad postbefordringsavgift.

§ 59.

Som, enligt de av Kungl. Maj:t för Strömsholms nya kanalbolag den 27 april 1894 fastställda regler, kanaldirektionens förvaltning och kanalverkets räkenskaper skola årligen granskas utav två revisorer, av vilka den ene bör utses av fullmäktige i riksgäldskontoret, så skola fullmäktige för varje revision välja en person att uti berörda revisionsförrättning deltaga. Jämväl skola fullmäktige, i enlighet med den av Kungl. Maj:t för Kinda kanals aktiebolag den 4 september 1874 fastställda bolagsordning, årligen utse en revisor att granska detta bolags förvaltning och räkenskaper.

§ 60.

Sedan styrelse- och revisionsberättelser rörande de bolag, vilka innehava statslån för anläggning av enskilda järnvägar, blivit av statens ombud i bolagens revision insända till kommunikationsdepartementet och därifrån överlämnade till riksgäldskontoret, böra fullmäktige, efter verkställd granskning av dessa berättelser, taga under övervägande, huruvida särskilda åtgärder erfordras för bevarande av riksgäldskontorets rätt och säkerhet för de utgivna lånens fortsatta likviderande.

§ 61.

Uti styrelsen för Sveriges allmänna hypoteksbank bör en ledamot, som skall vara vice ordförande, utses av fullmäktige i riksgäldskontoret. Likaså utses av fullmäktige till deltagande i den årliga revisionen av hypoteksbankens förvaltning och räkenskaper en revisor, som vid revisionen förer ordet. Dessutom böra fullmäktige utse ett ombud såväl till den allmänna ordinarie

sammankomst, som mellan hypoteksbankens delägare skall äga rum varje år efter avslutad revision, som till allmän extra ordinarie sammankomst.

§ 62.

Det tillkommer fullmäktige i riksgäldskontoret att i styrelsen för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels en suppleant för vice ordföranden. Likaså tillkommer det fullmäktige att utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av nämnda styrelses förvaltning och hypotekskassans räkenskaper.

§ 63.

Fullmäktige skola utse
dels en ledamot i styrelsen för Aktiebolaget kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för denne,
dels ock en ledamot i styrelsen för Ostkustbanans aktiebolag jämte suppleant för denne.

§ 64.

Gemensamt med fullmäktige i riksbanken skola riksgäldskontorets fullmäktige:

a) avgiva sitt underdåniga yttrande och råd till Kungl. Maj:t i fråga om den ort, där riksdag bör samlas, i de fall, då fiendens framträngande eller pest eller andra lika viktiga hinder göra riksdags hållande i huvudstaden omöjligt eller för riksdagens frihet och säkerhet vådligt (§ 50 regeringsformen);

b) efter stadgade grunder uppgöra och utfärda ny bevillningsförordning, i den händelse att vid riksdags slut bevillningens hela belopp är bestämt, men kamrarna icke hunnit om fördelningen därav bliva ense (§ 109 regeringsformen);

c) uti justitieombudsmansämbetet eller militieombudsmansämbetet genast insätta den man, som blivit utsedd till efterträdare, ifall ombudsman mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, ävensom utvälja annan behörig man i stället för ombudsmans utsedde efterträdare, därest även han mellan riksdagarna avsäger sig förtroendet eller i ombudsmansämbete insättes eller med döden avgår (§ 98 regeringsformen);

d) för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakthållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å ban-

kens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal, än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år, och till ombud vid revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas.

Vid fullmäktiges i banken och riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, såvitt beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vartdera verket vara tillstädes.

§ 65.

Vid de tillfällen, då riksdagsmäns fullmakter granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret vara tillstädes.

Angående avlöningsbesparing, återbesättande av lediga tjänster m. m.

§ 66.

Vid inträffad ledighet av ordinare tjänst i riksgäldskontoret, som bör återbesättas, skall, efter avdrag av vad för tjänstens bestridande måst utbetalas, den avlöningsbesparing, vilken uppkommer intill dess efter ansökningstidens förlopp tjänsten blivit i nedan stadgad ordning återbesatt, tillfalla änke- och pupillkassan vid riksgäldskontoret; kommande nämnda kassas rätt till dylik besparing att upphöra, så snart den nytillträdande äger åtnjuta den med tjänsten förenade lönen.

§ 67.

Innan ledig tjänst av fullmäktige återbesättes, skall sådant jämte de med samma tjänst förenade löneförmåner, ävensom tiden, inom vilken sökande äga att sig anmäla, tillkännagivas medelst anslag å vanliga ställen inom riksgäldskontoret. Ansökningstiden bestämmes till minst fjorton dagar från anslaget utfärdande; dock beror av fullmäktige att utsätta ny ansökningstid, därest, inom den först bestämda tiden, någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande sig icke anmält.

§ 68.

För att kunna antagas till ordinarie tjänsteman vid riksgäldskontoret i någon av 9:e—20:e lönegraderna i löneplanen för manliga tjänstemän fordras

att hava undergått godkänd studentexamen; dock böra de tjänstemän, som anställas vid fullmäktiges kansli, hava avlagt antingen kansliexamen eller ock juris kandidatexamen; varjämte den, som befordras till ombudsmanssyslsan, bör hava fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende på dem, som i domarevärv må begagnas.

Manliga tjänstemän i 1:a—8:e lönegraderna vid riksgäldskontoret och riksdagens hus skola hava på annat sätt ådagalagt för tjänsten erforderliga kunskaper.

Kvinnlig tjänsteman skall hava erhållit avgångsbetyg från 8 klassigt läroverk för kvinnlig ungdom, medförande normalskolekompetens, eller ock avlagt godkänd realskoleexamen; dock kan till kvinnlig tjänsteman av 1:a lönegraden antagas den, som med gott vitsord genomgått folkskola.

§ 69.

Vid lediga tjänsters tillsättande utnämnes bland kompetente sökande den, som fullmäktige, med avseende å vikten och ansvarigheten av de särskilda befattningarna, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande.

Angående behandlingen av frågor rörande tjänsteförsummelse m. m.

§ 70.

Om någon tjänsteman vid mindre förseelser i tjänsten ej låtit sig rätta av vederbörandes tillsägelser och varningar eller blivit beträdd med vårdslöshet eller försummelse i sin tjänstgöring eller ock i allmänna levernet ådagalagt ett mindre värdigt uppförande, bör han inför fullmäktige tillrättas och varnas. I händelse den, som på detta sätt undergått första varningsgraden, ej därav låter sig rätta, äga fullmäktige att, med avseende å förekommande omständigheter, på längre eller kortare tid suspendera honom från innehavande tjänst, med förlust av hela eller halva lönen, vilken under tiden må i ersättning för tjänstens förrättande användas.

§ 71.

Därest tjänsteman, vilken förut blivit för tjänsteförsummelse eller annat förhållande suspenderad, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att, efter förseelsens beskaffenhet, antingen ytterligare suspendera honom eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön. Likaledes beror på fullmäktiges särskilda prövning,

huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin beställning.

§ 72.

Tjänsteman, som begått äreröricht brott eller annan förseelse i eller utom tjänsten av den svåra beskaffenhet, att verkets trygghet eller anseende fordrar hans entledigande, har därigenom gjort sig förlustig sin innehavande tjänst.

§ 73.

Innan tjänsteman varder suspenderad eller skild från tjänsten, bör hans skriftliga förklaring över vad emot honom förekommit, infordras. Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman suspenderas eller för alltid skiljes från tjänsten, bör jämte hänvisning för besvärs anförande honom skriftligen meddelas. Tjänst, som till följd av sådant beslut blir ledig, får, därest den avsatte tjänstemannen inom föreskriven tid anmält sig ämna samma beslut överklaga, icke återbesättas förr, än besvären blivit av bankoutskottet avgjorda eller den bestämda tiden för besvärens fullföljande försuttits; kommande dock den, som emellertid förordnas till tjänstens bestridande, att de med densamma förenade löneförmåner åtnjuta.

§ 74.

Icke-ordinarie befattningshavare, som utan erhållen tillåtelse eller anmält laga förfall från tjänstgöring uteblivit under trenne efter varandra följande månader, eller vid flera tillfällen undandragit sig att lämna äskat biträde, där han blivit anställd, anses hava förverkat sin rätt att i riksgäldskontoret vidare tjänstgöra. Den icke-ordinarie befattningshavare, som under honom uppdragen tjänstgöring förhållit sig försumligt eller felaktigt och, efter att, på sätt i § 70 stadgas, blivit varnad, sig icke rättat, bör förklaras vara från riksgäldskontoret skild. För övrigt anses den icke-ordinarie befattningshavare, som begått äreröricht brott eller annan förbrytelse av svårare beskaffenhet, vara från verket utesluten.

Angående ersättning för olycksfall i arbete.

§ 75.

Vid skada till följd av olycksfall i arbete skall envar, som är anställd vid eller utför arbete för riksgäldskontoret, riksdagsbiblioteket och riks-

dagens hus och enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 är att anse såsom arbetare, vara berättigad att, i den mån han eller hon icke på grund av gällande stadganden för ifrågavarande personal kommer i åtnjutande av förmåner, motsvarande nämnda lags bestämmelser, av riksgäldskontoret utfå det felande; och skola vid inträffande olycksfall i arbetet bestämmelserna i samma lag i tillämpliga delar tjäna till efter rättelse.

Vad här ovan är stadgat gäller även beträffande den personal, som är anställd vid eller utför arbete för riksdagen, dess utskott och delegationer samt tryckeriavdelning.

Allmänna järnvägslånefonden.

Av 1916 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från allmänna järnvägslånefonden.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar har 1916 års riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag av 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1917 med 1,500,000 kronor årligen,*) dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, ägande Kungl. Maj:t att å detta anslag till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar anvisa av Kungl. Maj:t beviljade understödsbelopp att utgå i enlighet med följande villkor och bestämmelser:

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; varande det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas;

2:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna erhålla statsunderstöd, skall vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar hälften av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande;

3:o) att låneunderstödet må utgöra högst hälften av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låncandelar; skolande härjämte en tiondel av den beviljade låneförsträckningen innestå, till dess besiktning av järn-

*) Riksdagen har beslutit dels år 1919, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som skolat ske under åren 1920 och 1921, i stället skola äga rum under åren 1921 och 1922, dels år 1921, att den avsättning, som skolat ske under år 1922, i stället skall äga rum under år 1923, dels ock år 1922 att den avsättning, som skolat ske under år 1923, skall äga rum med 750,000 kronor under tiden 1 januari—30 juni 1923 och 750,000 kronor under budgetåret 1 juli 1923—30 juni 1924.

vägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrettad samt väg och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

4:o) att med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödet återgåldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst tre år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anstånds-ränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta, upplupit å lyftat lånebelopp till och med den datum, som motsvarar den för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

5:o) att järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla in-teckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet inestå, till dess in-teckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän in-teckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad;

6:o) att Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning

och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget;

7:o) att byggnaden skall utföras under statens kontroll; samt

8:o) att varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Av 1923 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från allmänna järnvägslånefonden.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar har 1923 års riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag av 5,000,000 kronor att utgå under budgetåren 1924—1929 med 1,000,000 kronor för varje budgetår, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa budgetår anvisat, må för ett efterföljande budgetår av samma femårsperiod disponeras.

Härjämte har riksdagen föreskrivit, att för åtnjutande av lån, som Kungl. Maj:t från nämnda anslag beviljar till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, skola gälla nedanstående villkor och bestämmelser:

1:o) Behovet och ändamålsenligheten av banbyggnaden skola genom tillfredsställande utredning vara ådagalagda; och skall därvid föreligga särskild beräkning rörande den sannolika omfattningen av järnvägens blivande trafik.

2:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra.

3:o) Det sökande bolaget är skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, kontrollberäkningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna föranledas av granskningen utav kostnadsförslaget, arbetsplanen och den i 1:o) omförmälda utredning och beräkning.

4:o) För att kunna erhålla statsunderstöd skall det lånesökande bolaget vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande, på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla, och varav minst så stor del, som motsvarar fyra sjundedelar av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

5:o) Låneunderstödet må utgöra högst tre sjundedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att utbetalning av den beviljade lånesumman ej må äga rum, förrän däremot proportionellt svarande inbetalning verkställts å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott; och skall härjämte en tiondel av den beviljade låneförsträckningen inestå, till dess ej mindre in-teckning i järnvägen meddelats med den förmånsrätt, som omförmäles nedan under 10:o), än även besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

6:o) I undantagsfall, då särskilda skäl därtill föreligga, äger Kungl. Maj:t bestämma, att statslånet må höjas från tre sjundedelar till högst hälften av den beräknade anläggningskostnaden, ävensom medgiva det lånesökande bolaget en däremot svarande minskning i skyldigheten att anskaffa eget anläggningskapital.

7:o) Därest kostnaden för järnvägsanläggningens utförande icke skulle uppgå till det i det fastställda kostnadsförslaget upptagna beloppet, skall statslånet nedsättas med ett belopp, utgörande högst tre sjundedelar eller i fall, som avses i 6:o), högst hälften av kostnadsminskningen; och skall bolaget sålunda vara pliktigt, att, sedan anläggningen blivit i vederbörlig ordning avsynad och godkänd, omedelbart till statsverket återbära vad bolaget för mycket kan hava uppburit.

8:o) Därest järnväg, för vars anläggning statslån sökes, skall trafikeras av en annan järnväg, bör preliminärt avtal därom, såvitt möjligt, vara upprättat, innan ansökning om statslån ingives, samt avskrift av detsamma bifogas ansökningen.

9:o) Med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödet återgäldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att räntefrihet må åtnjutas för högst tre år från lyftningsdagarna, men dock ej utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik;

c) att, så snart ränta upplupit å lyftat lånebelopp till och med det

datum, som motsvarar det för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; samt

e) att därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt.

10:o) Till säkerhet för sin fordrans utbekommande skall staten erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats.

11:o) Mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, å statens vägnar, och varje järnvägsbolag, som erhållit statslån, skall avslutas kontrakt, varigenom bolaget förbinder sig att utföra järnvägsanläggningen i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen ävensom vidtaga alla på bolaget ankommande åtgärder för att staten må, så snart ske kan, erhålla den under 10:o) stadgade inteckningssäkerhet; börande i detta kontrakt tillika intagas alla bolagets rättigheter och skyldigheter enligt de beslut, som av Kungl. Maj:t meddelats vid statslånets beviljande.

12:o) Fullmäktige i riksgäldskontoret äga medgiva, att statslån, som utbetalts från ifrågavarande anslag, må i dess helhet återbetalas före den stadgade amorteringstidens utgång.

13:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i styrelsen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper; och skall arvode till sålunda utsedd ledamot och revisor bekostas av bolaget.

14:o) Järnvägsbyggnaden med därtill hörande anläggningar skall utföras under statens kontroll.

15:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser ifråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget meddela, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Bibanefonden.

Av 1911 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från bibanefonden med däri av 1916 års riksdag beslutad ändring.

Riksdagen har år 1911 beslutat att för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kronor att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1913 års riksdag har beslutat att öka ifrågavarande fond från 5,000,000 kronor till 8,000,000 kronor på det sätt, att under tre år från och med år 1914 avsättas ytterligare 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma treårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1914 års senare riksdag har beslutat, att ovannämnda fond skall ökas från 8,000,000 kronor till 12,000,000 kronor på det sätt, att under vardera av åren 1917 och 1918 avsättas ytterligare 2,000,000 kronor, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från fonden anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1915 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som enligt riksdagens tidigare beslut skolat ske under åren 1916—1918, i stället skola äga rum under åren 1917—1919.

1916 års riksdag har *dels* beslutat att för avsättning till ifrågavarande fond i riksstaten för år 1917 upptaga ett belopp av 1,000,000 kronor; *dels* beslutat att återstoden av det belopp, som enligt riksdagens tidigare beslut skolat avsättas till fonden under år 1917, i stället skall anvisas för år 1920; *dels ock* medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1920 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel.

1919 års lagtima riksdag har beslutat, att den avsättning till fonden, som enligt år 1916 fattat beslut skolat ske under år 1920, i stället skall äga rum under år 1921.

1920 års riksdag har *dels* beslutat, att ovannämnda fond skall ökas från 12,000,000 kronor till 24,000,000 kronor på det sätt, att under år 1921 till fonden avsättes utöver redan beslutat belopp om 1,000,000 kronor, ytterligare 2,400,000 kronor samt under vart och ett av åren 1922—1925 avsättas likaledes 2,400,000

kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understöd-
jande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är
fråga; *dels* beslutat, att de för åtnjutande av lån från ifrågavarande fond hittills
föreskrivna villkor och bestämmelser skola gälla även för lån ur den sålunda ökade
fonden; *dels* medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1925 för-
foga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel; *dels ock*
beslutat att för avsättning till ifrågavarande fond i riksstaten för år 1921 upptaga
ett reservationsanslag av 3,400,000 kronor.

1921 års riksdag bar beslutat, att de avsättningar till fonden, som skolat ske
under åren 1922—1925, i stället skola äga rum under åren 1923—1926.

1922 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som
enligt tidigare beslut skolat ske under åren 1923—1926, i stället skola äga rum un-
der budgetåren 1 juli 1923—30 juni 1927.

Slutligen har 1923 års riksdag beslutat, att de avsättningar till bibanefonden,
som enligt tidigare meddelade bestämmelser skolat ske under budgetåren 1923—1927,
i stället skola äga rum under budgetåren 1924—1928.

För åtnjutande av lån från denna fond har riksdagen fastställt föl-
jande villkor och bestämmelser:*)

1:o) Behovet av banbyggnaden, särskilt dess vikt i nationalekonomiskt
hänseende, skall genom tillfredsställande utredning vara ådagalagt.

2:o) Förslaget till banbyggnaden, som bör avse så billig anläggning,
som är förenlig med den uppgift banbyggnaden har att fylla, skall vara
uppgjort enligt tekniska bestämmelser, som av Kungl. Maj:t godkännas.

3:o) Kostnadsförslaget och de undersökningar, varpå detta grundar
sig, skola vara så omsorgsfullt gjorda och så specificerade, att fullständig
ledning därav kan erhållas för bedömande av den beräknade kostnads-
summans tillräcklighet.

4:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t,
som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; och
är det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna
för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra bi-
trädens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och
arbetsplanens granskning föranledas.

5:o) Det lånesökande bolaget skall för att kunna erhålla statslån
vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital,
som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens ut-
förande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav

*) Dessa bestämmelser tillämpas endast i fråga om låneunderstöd, vilka av Kungl. Maj:t
anvisats före den 1 juli 1923.

minst så stor del, som motsvarar en fjärdedel av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

6:o) Statslånet må utgöra högst tre fjärdedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar. En femtondel av den beviljade låneförsträckningen skall inestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik för rättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

7:o) Med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

att två tredjedelar av det beviljade statslånet skall förräntas och amorteras sålunda,

a) att annuiteten för statslånets återgäldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst fyra år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver två år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anstånds-ränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta, upplupit å lyftat lånebelopp till och med den datum, som motsvarar den för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga fyra år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning

erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

samt att återstående tredjedel av statslånet skall åtnjutas räntefritt, men amorteras med en annuitet av fem och fyra tiondels procent å nu ifrågavarande del av försträckningsbeloppet, vilken annuitet dock icke skall börja erläggas, förrän 60 år förflutit från det någon del av statslånet blivit lyftad; skolande, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt.*)

8:o) Järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet inestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad.

9:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper. Arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget.

10:o) Byggnaden skall utföras under statens kontroll.

11:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statslån, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

*) Mom. 7:o har erhållit sin nuvarande lydelse genom beslut av 1916 års riksdag.

Av 1923 års riksdag meddelade bestämmelser angående understöd från bibanefonden.

(Tillämpas i fråga om understöd, som av Kungl. Maj:t beviljats från fonden fr. o. m. den 1 juli 1923.)

För åtnjutande av understöd från denna fond skola fr. o. m. den 1 juli 1923 gälla följande, av riksdagen fastställda villkor och bestämmelser:

1:o) Behovet och ändamålsenligheten av banbyggnaden, särskilt dess vikt i nationalekonomiskt hänseende, skola genom tillfredsställande utredning vara ådagalagda.

2:o) Förslaget till banbyggnaden, som bör avse så billig anläggning, som är förenlig med den uppgift, banbyggnaden har att fylla, skall vara uppgjort enligt tekniska bestämmelser, som av Kungl. Maj:t godkännas.

3:o) Kostnadsförslaget och de undersökningar, varpå detta grundar sig, skola vara så omsorgsfullt gjorda och så specificerade, att fullständig ledning därav kan erhållas för bedömande av den beräknade kostnadssummans tillräcklighet.

4:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; och är det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna föranledas av kostnadsförslagens och arbetsplanens granskning.

5:o) För att kunna erhålla statsunderstöd skall det sökande bolaget vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statsunderstödet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande, på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla, och varav minst så stor del, som motsvarar en fjärdedel av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

6:o) Statsunderstödet må utgöra högst tre fjärdedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att utbetalning å den beviljade understödssumman ej må äga rum, förrän däremot proportionellt svarande inbetalning verkställts å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott; och skall härjämte en femton-

del av det beviljade statsunderstödet inestå, till dess ej mindre inteckning i järnvägen meddelats med den förmånsrätt, som omförmäles nedan under 10:o), än även besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

7:o) Därest kostnaden för järnvägsanläggningens utförande icke skulle uppgå till det i det fastställda kostnadsförslaget upptagna beloppet, skall statsunderstödet nedsättas med högst tre fjärdedelar av kostnadsminskningen, och skall bolaget sålunda vara pliktigt att, sedan anläggningen blivit i vederbörlig ordning avsynad och godkänd, omedelbart till statsverket återbära vad bolaget för mycket kan hava uppburit.

8:o) Därest järnväg, för vars anläggning statsunderstöd sökes, skall trafikeras av annan järnväg, bör preliminärt avtal därom, så vitt möjligt, vara upprättat, innan ansökning om statsunderstöd ingives, samt avskrift av detsamma bifogas ansökningen.

9:o) Med avseende å ifrågavarande statsunderstöd skall iakttagas:

att två tredjedelar av det beviljade statsunderstödet skola utlämnas såsom lån samt förräntas och amorteras sålunda,

a) att annuiteten för lånets återgåldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att räntefrihet må åtnjutas för högst fyra år från lyftningsdagarna, men dock ej utöver två år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik;

c) att, så snart ränta upplupit å lyftat lånebelopp till och med det datum, som motsvarar det för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga fyra år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

samt att återstående tredjedel av statsunderstödet skall lämnas utan återbetalningsskyldighet.

10:o) Till säkerhet för sin fordrans utbekommande skall staten erhålla

inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats.

11:o) Mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, å statens vägnar, och varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall avslutas kontrakt, varigenom bolaget förbinder sig att utföra järnvägsanläggningen i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen ävensom vidtaga alla på bolaget ankommande åtgärder för att staten må, så snart ske kan, erhålla den under 10:o) stadgade inteckningssäkerhet; börande i detta kontrakt tillika intagas alla bolagets rättigheter och skyldigheter enligt de beslut, som av Kungl. Maj:t meddelats vid statsunderstödet beviljande.

12:o) Fullmäktige i riksgäldskontoret äga medgiva, att statslån, som utbetalts från ifrågavarande anslag, må i dess helhet återbetalas före den stadgade amorteringstidens utgång.

13:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i styrelsen för varje järnvägsbolag, som erhållit understöd av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper; och skall arvode till sålunda utsedd ledamot och revisor bekostas av bolaget.

14:o) Järnvägsbyggnaden med därtill hörande anläggningar skall utföras under statens kontroll.

15:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget meddela, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

16:o) I händelse staten inlöser järnvägsanläggningen, skall vid beräkning i enlighet med koncessionsbestämmelserna av inlösningsbeloppet, staten erhålla avräkning för den del av statsunderstödet, som lämnats utan återbetalningsskyldighet.

Avlöningsstater.

Riksgäldskontoret och riksdagens hus.

A. Fullmäktige.

Till envar av sju fullmäktige arvode 4,000 kronor	28,000 kr.	
Därutöver		
till ordföranden	1,000	›
› förste deputeraden	10,000	›
› andre ›	3,000	›
Ersättningar till fullmäktiges vikarier, förslagsanslag	2,000	›
		44,000 kr.

B. Tjänstemännen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	220,000 kr.
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	10,000 ›
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, förslagsanslag	60,000 ›
Pensioner åt f. d. tjänstemän, förslagsanslag	7,500 ›
	Förslagsanslag 341,500 kr.

Ann. Riksdagen har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att i avbidan på slutligt avgörande av frågan om ordnandet av riksdagens inre administrativa och ekonomiska angelägenheter tills vidare förordna *dels* såsom vice värd i riksdagens hus en tjänsteman mot en avlöning högst enligt 17:de lönegraden i gällande löneplan för manliga tjänstemän vid riksdagens verk, *dels ock* under den tid av året, då fullmäktige så finna nödigt, en tjänsteman i riksdagens verk mot avlöning högst enligt 10:de lönegraden av samma löneplan.

Riksdagsbiblioteket.

Arvodet å 500 kronor till tre styrelseledamöter	1,500 kr.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	32,000 ›
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	500 ›
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	5,000 ›
	Förslagsanslag 39,000 kr.

Justitieombudsmansexpeditionen.

Avlöning till justitieombudsmannen	17,040 kr.
Gottgörelse till justitieombudsmannens ersättare, förslagsanslag	2,130 ›
Avlöning till en byråchef	11,940 ›
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	14,135 ›
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	600 ›
Pensioner åt f. d. tjänstemän, förslagsanslag	4,500 ›
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	2,000 ›
	Förslagsanslag 52,345 kr.

Militieombudsmansexpeditionen.

Avlöning till militieombudsmannen	17,040 kr.
Gottgörelse till militieombudsmannens ersättare, förslagsanslag	2,130 ›
Avlöning till en byråchef	11,940 ›
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	14,060 ›
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	1,500 ›
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	3,400 ›
	Förslagsanslag 50,070 kr.

Från riksgäldskontoret utgående pensioner.

<i>Från riksstatsanslaget XIII: 1.</i>		Kr.	
till f. d. befattningshavare hos riksdagen eller deras änkor:			
Förre föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition, fil. kand. <i>J. P. Ve-</i> <i>lander</i>		4,000	—
› korrekturläsaren vid riksdagens tryckeriexpedition <i>Hjalmar Brander</i>		1,500	—
› sekreteraren hos riksdagens första kammare, f. d. kanslirådet <i>A.</i> <i>von Krusenstjerna</i>		3,400	—
› registratorn i första kammarens kansli <i>Wilhelm Geete</i>		1,400	—
› postvaktmästaren hos riksdagens andra kammare <i>E. M. Wistrand</i>		1,000	—
Förre notarien hos riksdagens andra kammare <i>Andrietta Katarina Lundgren</i>		750	—
› städerskan i riksdagshuset <i>Augusta Sofia Nilsson</i>		300	—
Förre notarien hos riksdagens andra kammare <i>Carl Napoleon Sandströms</i> <i>änka Anna Amalia Sandström, född Pilblad</i>		500	—
› korrekturläsaren <i>Gösta Miles Karlströms änka Ingeborg Karlström,</i> <i>född Söderman</i>		500	—
<i>Från riksstatsanslaget XIII: 2.</i>			
till f. d. befattningshavare i riksgäldskontoret och vid riksdagens hus eller deras änkor:			
Förre kammarskrivaren <i>Sven Ludvig Stuart</i>		2,000	—
› revisorn och bokhållaren <i>Nils Axel Fredrik Erdmann</i>		3,100	—
› förste vaktmästaren <i>Carl Johan Lundell</i>		1,400	—
› extra portvakten vid riksdagshuset <i>Per Fredlund</i>		500	—
› övermaskinisten <i>Carl Gustaf Levins änka Hedvig Axelina Gottfrida</i> <i>Olivia Levin, född Vestermark</i>		500	—
<i>Från riksstatsanslaget XIII: 6.</i>			
till f. d. befattningshavare hos riksdagens justitieombudsman:			
Förre sekreteraren, vice häradshövdingen <i>Knut von Matern</i>		3,290	—
Förre skrivbiträdet <i>Ellen Kindelius</i>		1,200	—
Summa kronor		25,340	—

Anmärkning. Ovanstående pensioner indragas vid innehavarens frånfälle och även dessförinnan, såvida de för pensionernas utgående stadgade villkor upphöra.